
Nagy Éva
Calgary

Rovásíró tanfolyamok szervezése (külföldi) magyar közösségekben

**Tisztelt Kongresszus, Szervezők, Szakértők,
Tisztelt Hallgatóság!**

Mindenek előtt szeretném előrebocsájtani, hogy a most bemutatásra kerülő beszámoló nem tudományos értekezés lesz, hiszen jómagam nem vagyok a téma szakértője. Hogy a Calgaryi Rovásíró Kör miért kapott mégis meghívást erre a rangos konferenciára, arról szeretnék beszélni a következő néhány percben, annak a reményében, hogy a calgaryi kezdeményezés mintaértékű lehet más közösségek számára.

Calgary Nyugat Kanadában, a Sziklás-hegység lábainál található, több mint 1.2 milliós nagyváros, jelentős magyar illetve magyar származású lakossággal (kb. 18 ezer).

1. kép: Calgary, háttérben a Sziklás-hegység

Több jól működő magyar intézményünk van, ezek közül kiemelném a Szent Erzsébet Római Katolikus Egyházközséget, a Kálvin Magyar Református Egyházat, a Magyar Kultúrközpontot, a Magyar Cserkészcsapatokat, a Bethlen

Gábor Magyar Iskolát, a néptáncsoportokat. Van tehát magyar élet Calgaryban, és Istennek hála vannak tehetséges magyar vezetők is, akik a fenti intézményeket nagyon nagy szeretettel irányítják. E nagyobb súlyú intézmények mellett rengeteg más, kisebb csoport is működik, melyeknek specifikus érdeklődési köre van, ide sorolnám a Calgaryi Rovásírók Baráti Körét, ami nálunk Calgaryban a Magyarok Világszövetsége helyi csoportjának segítségével nemrég jött létre, és amiről ma beszélni fogok.

A MVSZ Calgaryi Csoportjának életét nagyban felpezsdítette a 2015 nyarán beindított rovásírás tanfolyam, amiből mostanra hármat sikerült megszervezni, és amelyeknek a lelkes résztvevőiből alakult meg a Calgaryi Rovásírók Baráti Köre.

Mindnyájunk előtt két nagy kérdés lebeg, mikor elindítunk egy kezdeményezést: „Miért?” és „Hogyan?”

Miért?

Az a fogalom, hogy ROVÁSÍRÁS, talán senkinek sem ismeretlen manapság. Ha nem is tudunk tudományosan hozzászólni a témához, annyit azért mindenki tud, hogy valahol kapcsolódik ez a dolog az ősi magyar történelmünkhöz, hozzá tudjuk kötni a székelyekhez, több falunak, városnak a névtábláján ott szerepel a helység neve rovásírással is, emléktáblákon, egynéhány épületünkön is találunk már rovásírással feliratokat. Egyszóval örömmel állapíthatjuk meg, hogy az utóbbi években a rovásírás iránti érdeklődésnek egyfajta reneszánszát éljük. Örömmel azonban nem egészen felhőtlen. Mert ami a magyarság legfényesebben ragyogó kultúrkincse kellene, hogy legyen, az ma is csak egy szűk szakmai körben és néhány ezer lelkes érdeklődőben kelt osztatlan ámulatot, a nagyközönség elmegy mellette, mert nem ismeri, mert ha hallott is esetleg róla, a félrevezető „merjünk kicsik lenni” tudathasadásos gondolkodás állapotában megszűnik elkerülni a témát, mint ami nem méltó az igazi kultúr-polgárhoz. Pedig, ha tudná... pedig, ha megsejtené, hogy mekkora örökség birtokosa ez a nép, aminek Isten kegyelméből mi is tagjai vagyunk!

Most már több mint 25 éve, hogy itthon, Magyarországon is hozzáférhető lett a témához kapcsolódó irodalom, ami előtte főleg az emigrációban élő kutatók, szakemberek munkája és áldozatvállalása révén jött létre, vagy pedig hazai könyvtárak mélyén elrejtve, zárva léteztek még a II Világháború előtt kiadott művek. Divat is volt ezeket leamatörözni, tudománytalannak leminősíteni, lekicsinylően megmosolyogni. Ugyan biza, ki fog ilyen meséknek bedőlni? Csak a megszállottak, azok, akiknek nagymamájuk, öreg pásztorok, falusi nótafák, mesemondók beleszópógtették az igazat, a tiszta lélek üzenetét a szívükbe, azok keresték, kutatták rendületlenül a majdhogynem kiirtott kincseket. És aki kutat, keres, az előbb utóbb talál is. Régi templomok falainak mérszrétegei alatt, szuvasodó gerendáin, mennyezetei festett fatábláin furcsa írásokat, földből kifordult agyag edényeket, korongokat szintén e furcsa írásokkal, régi pásztorbotokra rótt számadásokat, könyvtárak mélyén elrejtett írásokat, melyek kétséget nem hagytak afelől, hogy ezeken a tájakon nemcsak évszázadokkal, hanem évezredekkel, sőt év-tízezredekkel ezelőtt már magyarul írtak. A modern tudományos módszerekkel igazolt régiséget (kort) már nem lehetett kétségbe vonni,

de mivel ezek a tények, tárgyi bizonyítékok nem illeszkedtek bele a hivatalos történelmi narratívába, vagy el kellett sülyeszteni őket, vagy pedig hitelteleníteni, de legalább elhallgattatni kellett ezt a témát. Ez, a mai szabad információs világban, a világhálón pillanatok alatt elérhető anyagok birtokában, egyre sikertelenebbül működik.

Ezek után lássuk hát, hogy hogyan is értelmezhető Friedrich Klárának, a rovásírás mai szakértői közül az egyik legelesebbjének az a kijelentése, hogy **rovásírásunk a mi Kárpát-medencei birtoklevelünk**. Szerintünk a mondat egyik szavát sem kell külön értelmezni. Akkor mit is jelentsen ez? Azt, hogy létezett, és ma is él ősrégi íráskultúránk, amely évezredek távolában itt a Kárpát-medencében használatos volt, hisz itt került elő a földből. Nemcsak az időfaktor lényeges ebben a kijelentésben, hanem az is, hogy ez az írás a mai napig a székelymagyar rovásírásként ismert és elismert írás. Ha egyenlőségelet teszünk a következtetéseink közé, akkor lassan kezd megvilágosodni előttünk, hogy miért nevezhetjük a rovásírást a mi magyar kultúrkincsünk legfényesebb csillagának.

Ha ezt a felismerést minden magyar megragadná, nem lenne okunk a „merjünk kicsik lenni” mentalitás gyakorlására. Ennek ellenére, amint már írtam, a rovásírás a mai napig is csak kuriózumként él az emberek tudtában. Ennek a közömbösségnek, mellőzöttségnek a falán próbáltunk meg egy parányi rést áttörni a rovásírás tanfolyamunkkal.

Ez a rövid válasz az első kérdésre, a **miértre**.

Most pedig rátérek a második kérdés megválaszolására, ami tulajdonképpen kiérdekelte a calgari rovásíró csapat meghívó levelét erre a kongresszusra.

Hogyan?

A fentebb elmondott felismerésünk több gyökérből táplálkozott. Amint már beszéltem erről, a rovásírásról legtöbbünknek volt annyi tudomásunk, hogy az a régmúlt történelmünkhöz kapcsolódik. Közülünk azok, akiknek a gyermekei cserkészetre jártak, közelebbi kapcsolatba is kerültünk a témával, de még mindig csak annyi volt, hogy láttuk csemetéinket gyakorolni. Hacsak nem élt bennünk a kíváncsiság, mint mondjuk Ilonka néniben, aki bizony a fiaival együtt ült le gyakorolni, és úgy beleszerelmesedett a rovásírásba, hogy azóta is rabja annak. De hát nem mindenki örökölte azt a fajta kíváncsiságot és kitartást, ami Ilonka nénit (nem árulok el titkot, ha elmondom, hogy Ilonka néni a 80. életében jár) hajtja. Szerencsénkre ez a tudás, és főképpen annak továbbadni akarása nem hagyta őt nyugton, addig-addig duruzsolta mikor-kinek alkalmas és alkalmatlan időkben a rovásírás tanulásának az ötletét, hogy egyszer csak szárba szökken az elhatározás. Itt jön be a többágú gyöker képe, ugyanis Ilonka néni régi vágya találkozott Nagy Éva (a MVSZ Calgari Csoportjának elnöke) felismerésével, hogy igen, ez az ötlet nemcsak megvalósítható itt Calgariiban, hanem szükséges is, hogy erről nyíltan és szélesebb körben beszéljünk, mert úgy láttuk, hogy lenne rá érdeklődés, és valóban nemzeti szolgálatot végezzünk általa. Itt hangsúlyoznám ki azt is, hogy a Külföldi Magyar Cserkészszövetség fennállása óta programján tartotta a rovásírás tanítását. Köszönet nekik érte!

Évának az érdeklődése nemrégén irányult a rovásírás és az őstörténet irányába főképpen a MVSZ kiadványainak olvasása következtében. A felfedezett

ismeretek olyan élményekkel és megtapasztalásokkal társultak, ami benne is felébresztette nem csak a kíváncsiságot, hanem a tenni akarást is. Itt, az emigrációban abban a kivételes szerencsében van és volt részünk még a rendszerváltás előtti időkben is, hogy hozzáférhettünk olyan könyvekhez, kiadványokhoz, ami otthon nem állt a széles közönség rendelkezésére. Így olvashattam a középkori magyar inkvizícióról, ami nagyon sok gondolatot indított el bennem, és egyben meg is válaszolt néhány érdekes kérdést. Sokat utazunk Dél Amerikában, s az útikönyvek és tájékoztató füzetek visszatérő témája, hogy a hódító birodalmak vallás- és kultúra-terjesztő szolgálói milyen előszeretettel és szigorral próbálták kiirtani az őslakosok hagyományait, tárgyi és szellemi kapaszkodóit, hogy helyet csináljanak a hódítók kultúrájának, vallásának, ezáltal törve meg a helyiek ellenállását. Megdöbbenő volt felismerni, hogy ez megtörtént velünk, magyarokkal is jó 1100 évvel ezelőtt, és sajnos történik napjainkban is. Erről még mindig hallgatnak az iskolai történelemkönyvek. Ugyancsak utazásaink során döbbenek rá egyre gyakrabban, hogy egyes őslakosnak számító népcsoportok milyen büszkén mutatják fel ősi kultúrájuk fennmaradt értékeit. Láttam berber feliratot Marokkóban, zapotek nyelvű felhívásokat mexikói köztereken, parkokban, nem számított meglepetésnek az sem, hogy több dél-amerikai országban a lakosság elszigeteltebb része nem spanyol anyanyelvű (még 500 év után sem), ahogy a mi nagyszüleink sem beszélték az állam nyelvét, s hogy Kanadában is újra tanítják az őslakosok nyelvét. A tüzzel-vassal történő behódoltatás biztosan nem Istentől való, és bármilyen régóta próbálnak átgyúrni bennünket, Istentől nem ezt az örökséget kaptuk, és erről bizonyosságot kell tennünk. Ezért tartottam én is fontosnak azt, hogy indítsuk el a rovásírás tanfolyamot itt Calgaryban.

Most pedig hadd ismertessem a tanfolyamainkat, amint már jeleztem, abban a reményben, hogy mások is meglássák, milyen egyszerűen és milyen könnyedséggel lehet ezeket összehozni. Ezen felbátorodva talán más kisközösségek is kedvet kapnak hozzá.

Először is kell egy személy, aki nagyjából jártas a rovásírás ismeretében, ez nálunk Kovács Ilonka néni volt, aki, mint azt már említettem, régóta szerelmese a témának, olyanynira, hogy könnyedén olvas és ír rovással. Ilonka néni kapcsolatokat épített ki a magyarországi rovásíró szakemberekkel, körökkel, név szerint Friedrich Klárával és Szakács Gáborral, akik könyvekkel, útbaigazításokkal látták el (2. kép: Ilonka néni, a tanfolyamjaink oktatója).

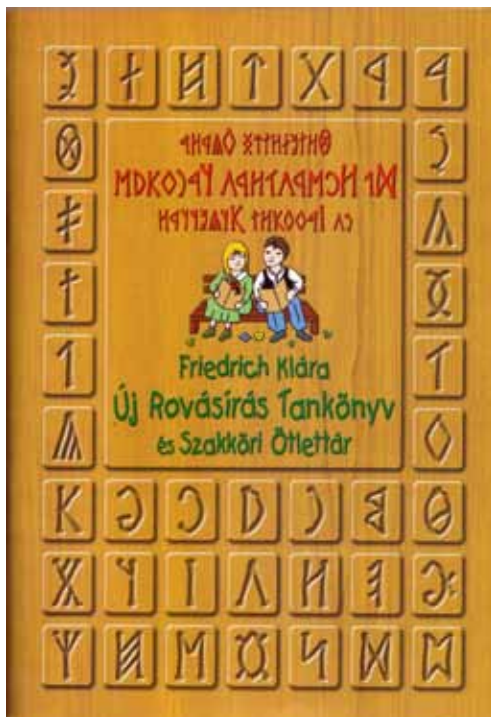
Ilonka néni ötletének Nagy Éva, az MVSZ Calgary csoportjának elnöke adott szárnyakat,

Az összejöveteleinket hetente egy este, két órában szerveztük, összesen hat hétig. Az órákat a református egyház gyülestermében tartottuk. Tananyagként Friedrich Klára Új Rovásírás Tankönyv és Szakköri Ötlettár könyvét használtuk (a szerző hozzájárulásával), amit az internetről mindenki le tudott tölteni. Friedrich Klára könyveiből nemcsak szakmai hozzáértése, hanem a rovásírás és őstörténelmünk nagyrabecsülése és szeretete is kisugárzott. Ki szeretném hangsúlyozni azt, hogy rovásíró körökben is többféle irányzat létezik, ezért nagyon fontos az, hogy megbízható forrásból táplálkozzunk. Friedrich Klára és férje, Szakács Gábor, mint a Forrai Sándor Rovásíró Kör megalapítói, a rovásírás elterjesztésének legeltökéltebb magyarországi harcosai, nekünk teljes biztonságot nyújtottak ebből a szempontból.

4. kép: Friedrich Klára rovásírás oktató, kutató

5. kép: Friedrich Klára Új Rovásírás Tankönyv és Szakköri Ötlettár című tankönyve

Az órák hangulata fantasztikusan örömteli és felemelő volt. A közös érdeklődés, a tanulni vágyás, a felfedezések, sikerélmények öröme, Ilonka néni szeretetét, nyugalmat árasztó egyénisége, az egymás iránti tisztelet csak fokozta az együtt töltött idő értékét. A kételkedők, a kívülállók is hitetlenkedve nézték, hogy a harmadik lecke után már minden betűt ismertünk, bátran álltunk

ki a tábla elé előbb csak szavakat írni, aztán már diktálás után mondatokat, sőt versszövegeket is. Az órákba színt és változatosságot hozott az, hogy Ilonka néni a környezetünkben lévő tárgyakban is hogyan mutatott rá ősi írásunk jeleire. Való igaz, hogy az írást nem ismerő kultúrák népei kőbe, fába, szöttesekbe, kerámiák díszítéseibe rejtették el történelmi, hitvilági, erkölcsi és szellemi mondanójukat. A tárgyi alkotások mellett időnként előkerültek történelmünk kevésbé ismert, elhallgatott részletei is. Így beszélgettünk a pozsonyi csatáról, a hunokról, sőt Nagy Éva részletesen beszélt a Magyarok Világszövetségének e téren végzett nagyszabású ismeretterjesztő munkájáról, s ennek keretén belül a Magyarságtudományi Füzetekről is. Sokaknak csillant fel a szeme ezek halatán, hisz egy egészen újféle történelmi felfedező útra terelődtek, ami egy új, ismeretlen világot tárt fel előttük, melynek rejtelméi és azok megismerése egy egész életre elkötelezték őket.

6. kép: Magyarságtudományi Füzetek

Az első tanfolyamunk vizsgafeladata az volt, hogy mindenki írjon egy rövid beszámolót arról, hogy van-e szülőfaluja/városa környékén rovásírásos emlék. Nagy volt az izgalom, a kutakodás, és sikerült is néhány egyedi felfedezéssel előrukkolni. Kassáról összevont rovással írt névjegyről, Csorna mellől avar-kori

ásatásokról, Szilágyságból faragott gombfákról hallottunk. Az összegyűlt dolgozatokat egy könyvbe fűztük össze, amit Ilonka néninek ajándékoztunk.

A második, ugyancsak kezdő tanfolyamunkat 2015 őszén indítottuk. A program hasonló volt, de az órákat ezúttal Ilonka néni lakásán tartottuk megkönynyitendő az utazást, hisz el kell áruljuk, hogy Ilonka néni a 80 évében járt már ekkor. Igaz, hogy ikerfiai, Zoltán és Ernő mindenben hűségesen segítségére vannak (nyomtatások, internetes letöltések, fuvarozások stb.).

7. kép: Csoportkép az első tanfolyam résztvevőiről

Az őszi tanfolyamra hat személy jelentkezett, s ami legígéretesebb volt, hogy egy már itt született nagymama a kis unokájával vett részt. Ezt a tanfolyamot december elején közös karácsonyi ünnepléssel, oklevelek kiosztásával zártuk.

8. kép: Harcsa Kati, a nagymama és Indra, az unoka

9. kép: Baráti közösségben ünnepelünk

Karácsony előtt úgy búcsúztunk, hogy lesz folytatás. Így 2016 januárjában már alig vártuk a híreket. Úgy döntöttünk, hogy a két kezdő tanfolyam résztvevőiből ezúttal egy haladó csoportot indítunk, ahol a célunk az összerovással és a számrovással való ismerkedés lesz, egyben folyamatosan gyakoroljuk az írást és olvasást. Ilonka néni ennek a tanfolyamnak a végére azt a célt tűzte ki, hogy mindenkinek be kell fejeznie a gyakorló füzet feladatait. Nyolc személy jelentkezett a haladó csoportba.

Közben az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy a MVSZ IX. Világkongresszusától meghívást kaptunk e jelen előadás megtartására. Innentől kezdve nagy figyelmet szenteltünk az előadás anyagának elkészítésére is. Előadásunk egyik része, ami sajnos időhiány miatt nem kerül bemutatásra, Friedrich Klára Roga Királyfi című meséje rövidített változatának videofelvétele lett volna. Amiért mégis megemlítem ezt a részét a készülődésünknek, az azért van, mert ez is egyfajta lavinát indított el, hisz legtöbbünk valóban csak Attila nevéig tudott eljutni a hunokkal kapcsolatos ismereteiben. Sok újat tanultunk, köszönjük Friedrich Klárának a könyveket, szeretettel ajánljuk másoknak is, gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. A videót pedig Klárikának ajándékozuk.

10. kép: A haladó csoport Friedrich Klára Roga királyfi meséjét olvassa videóra

A haladó tanfolyamunkat Húsvétkor szintén közös ünnepléssel zártuk, ahonnan nem hiányzott a piros tojás festés sem.

Összefoglalva, rendkívüli élménynek mondanám a Calgaryban megszervezett rovásíró tanfolyamokat. A fentiek ismétlése nélkül szeretném kiemelni néhány pontban, hogy miért:

- Ilonka néni örömtől sugárzó egyénisége, türelme, tudása, szeretete, amivel megragadott mindnyájunkat (a kételkedőket, a naivakat, a kíváncsiskodókat, az okoskodókat, a tanulni vágyókat, a kevesebb idővel rendelkező kimaradókat)
- Klárika nagyszerű tankönyvei, gyakorlófüzetei, meséi, versei, történelmkönyvei, előadásai, amik segítettek abban, hogy „komolyan” vegyük a tanulást, felnőtt fejjel is alá vessük magunkat a tanulás, házi feladat rendszerességének, hisz a gyakorlásnak, ismétlésnek kulcsszerepe volt
- Az órákat színesítő történelmi, néprajzi könyvek, tárgyak, amiket kezdetben Ilonka néni, majd mások is hoztak be, később Éva ismertette a MVSZ kiadványainak fontosságát, szerepét az őstörténeti kutatások és ezen belül a rovásírás népszerűsítésében
- Ahogy az órák teltek, úgy fokozódott az érdeklődés és a büszkeség mindenkinben minden iránt, ami kapcsolódott a fenti két témához
- Egyértelműen elmondhatjuk, hogy az a 16 felnőtt, akik itt Calgaryban bekapcsolódtak a rovásírás tanfolyamokba, újfajta szemmel és meggyőződéssel látják és tanulmányozzák őseink történelmét, kultúráját, értékeit. Ezekről az újonnan szerzett ismereteink birtokában immár bátran és határozottan tudunk véleményt mondani, sőt ezeket az ismereteket tovább is tudjuk adni környezetünkben.

11. kép: Húsvéti ünneplésünk eredményei

- A tanfolyamokat záró vizsgafeladatok mindenkinben „bekapcsolták” az amatőr régész és kutató ösztönöket. Találtunk is ideillő kincset bőven, örömet szerezve ezáltal Ilonka néninek, akinek ajándékként dedikáltuk a gyűjteményünket, de leginkább saját magunknak, hogy mindezeket sikerült megvalósítani

Hogyan lehet ezt még fokozni?

Legyünk hűek ahhoz, hogy ezt a kincset, aminek immár mi is tulajdonosai vagyunk, továbbadjuk, népszerűsítjük, megismertetjük másokkal, beszéljünk róla minden adódó alkalommal, hogy minden magyar tudjon róla, és legyen büszke rá.

Calgaryban megalakítottuk a Calgaryi Rovásírók Baráti Körét, mely névnek minden szava különös hangsúllyal bír, de kiemeltük a „baráti” szót, mert ebben a hangulatban szeretnénk a továbbiakban is együtt haladni ezen az új felfedezési úton.

Kívánom, hogy a hallgatóságunknak is legyenek hasonlóan áldásos tapasztalataik a rovásírás-tanulás során!